

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.1 ประชากร เป็นนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในเขต อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนภูมูลบ้าน โรงเรียนบ้านหนองแสง โรงเรียนบ้านกง โรงเรียนบ้านโนนทอง โรงเรียนบ้านขนวนนคร และ โรงเรียนบ้านกุดฉิมพิทยาคาร จำนวน 1,040 คน

3.3 รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ศึกษาก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre-test Post-test design)

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสอบถามข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามประกอบด้วย ข้อคำถาม 6 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วน 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นเรียน โรงเรียน อาชีพของผู้ปกครอง การมีสมบัติบ้าน และการมีรถเช่าเป็นของตนเอง

ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องพยาธิใบไม้ตับ เกณฑ์การให้คะแนนคือตอบถูกจะได้คะแนนเท่ากับ 1 ถ้าตอบผิดจะได้คะแนนเท่ากับ 0 มี 14 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต โดยปรับการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ มีข้อคำถามทั้งทางด้านบวก และด้านลบ ให้เลือกเพียง 1 ตัวเลือก มีจำนวน 12 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	กรณีคำถามเชิงบวก	กรณีคำถามเชิงลบ
เห็นด้วย	3	1
ไม่แน่ใจ	2	2
ไม่เห็นด้วย	1	3

ตามเกณฑ์การประเมิน โดยการประยุกต์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971)

เกณฑ์การให้คะแนน

ทัศนคติต่อการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ	หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป
ทัศนคติต่อการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ	หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 60-79.9
ทัศนคติต่อการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ	หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 59. ลงมา

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับพยาธิใบไม้ตับ มี 15 ข้อ

ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ของลิเคิร์ท โดยปรับการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ มีข้อคำถามทั้งทางด้านบวก และด้านลบ ให้เลือกเพียง 1 ตัวเลือกมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	กรณีคำถามเชิงบวก	กรณีคำถามเชิงลบ
เห็นด้วย	3	1
ไม่แน่ใจ	2	2
ไม่เห็นด้วย	1	3

ตามเกณฑ์การประเมิน โดยการประยุกต์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971)

การรับรู้การป้องกันพยาธิใบไม้ตับสูง หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

การรับรู้การป้องกันพยาธิใบไม้ตับสูงปานกลางหมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 60-79.9

การรับรู้อุปสรรคการป้องกันพยาธิใบไม้ตับสูงต่ำหมายถึงได้คะแนนร้อยละ 59. ลงมา

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการปฏิบัติ ในการป้องกันพยาธิใบไม้ตับซึ่ง

ประกอบด้วยข้อคำถามมีลักษณะตัวเลือกเป็น 2-4 ตัวเลือก ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน มีจำนวน 12 ข้อ การแปลผลโดยแบ่งระดับคะแนนแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งประยุกต์จากหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการศึกษาของบลูม(Bloom, 1971) มีเกณฑ์การแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับดี	หมายถึง	มีคะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับปานกลาง	หมายถึง	มีคะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 60 – 79.9
ระดับต่ำ	หมายถึง	มีคะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 59.9 ลงมา

ส่วนที่ 6 ความต้องการสื่อ มี 5 ข้อ ให้เลือกตอบว่า ใช่ หรือไม่ใช่

ประกอบด้วยข้อคำถามมีลักษณะตัวเลือกเป็น 2-4 ตัวเลือก ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง มีจำนวน 5 ข้อ

3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5.1) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา (Content validity)

3.5.1.1) รายละเอียดจากเอกสาร คำরা บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5.1.2) กำหนดขอบเขตและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม โดยยึดตามเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แนวคิดทฤษฎีทางสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

3.5.1.3) สร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม และกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับคำตอบในแต่ละข้อ

3.6 ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

3.6.1) ทำการทดสอบเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ศึกษา โดยทดลองใช้ที่โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น จากนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง

3.6.2) หาอำนาจจำแนกความยากง่ายของแบบสอบถาม ในส่วนการวัดความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) KR 20 ค่าอำนาจความยากง่ายที่ยอมรับมีค่า r ระหว่าง 0.2 - 0.8

3.6.3) หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไปจึงถือว่านำไปใช้ได้

3.7 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

- Power point เรื่องการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ
- คู่มือเรื่องการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ
- วีซีดีเรื่อง การป้องกันพยาธิใบไม้ตับ
- การประกวดภาพระบายสี
- การประกวดเรียงความ

3.8 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
2. ประสานงานกับอาจารย์ ที่โรงเรียน ในอำเภอหนองเรือ ทุกแห่งและยินดีเข้าร่วมโครงการ 24 แห่ง
3. จัดแจ้งวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ก่อนการทดลอง (Pre-test)
5. ดำเนินการสอนเรื่องพยาธิใบไม้ตับ ในโรงเรียนทั้ง 6 แห่ง โดยใช้วีซีดี และสื่อคู่มือ ทั้ง 6 โรงเรียน
6. การประกวดวาดภาพระบายสีและเรียงความการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ

7. เก็บข้อมูลซ้ำ (Post test) เพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังดำเนินการ

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม STATA การแจกแจงความถี่

- อัตราส่วนร้อยละ
- การหาค่าเฉลี่ย
- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ใช้ Pair t-test .ทดสอบก่อนและหลังดำเนินการ